

здачі подорожніх листів розписується про його прийом. Подорожній лист надходить у відділ експлуатації, обробляється, відриваються талони замовника, і бухгалтер в журналі здачі подорожнього листа розписується про прийняття талона замовника. Бухгалтер виписує рахунок на основі преїскуранта, до рахунку додається талон замовника і перекладається клієнту [2, с. 360].

Розглянувши рух документів на прикладі служби експлуатації можна зробити висновок, що головною перевагою автоматизації документообігу в транспортних підприємствах є якраз одноразове введення інформації, і її подальше багаторазове використання. Рутинний процес спрощується, і кількість помилок зводиться практично до нуля.

Література.

1. Ачкасова Л.М. Розробка інформаційної системи служби експлуатації АТП // Економіка транспортного комплексу: Збірник наукових праць. – Харків: ХНАДУ, 2007. - Вип. 11. - с. 72.

2. Бронштейн Л.А. Организация, планирование и управление автотранспортными предприятиями. – М.: Транспорт, 1986. – 360 с.

КЛАСИФІКАЦІЯ ПОМИЛОК ВПРОВАДЖЕННЯ БЮДЖЕТУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Гаврилов В. С., студент

Науковий керівник: Догадайло Я. В., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Сучасний етап розвитку економіки характеризується високою динамікою її складових, обумовленою невизначеністю зовнішнього середовища підприємства. Це вимагає пошуку і застосування нових механізмів управління підприємством, які дозволять на етапі планування проводити оцінку майбутньої діяльності, виявляти джерела зниження витрат, а також розкривати резерви підвищення прибутковості. Бюджетування є важливим елементом управління діяльністю підприємства і важливим чинником комерційного успіху підприємства. Роль системи бюджетування полягає в тому, щоб надати усю необхідну інформацію, показати рух грошових коштів, фінансових ресурсів, рахунків і активів підприємства в максимально зручній формі для будь-кого.

Впровадження системи бюджетного управління – досить тривалий процес, пов'язаний з інформаційним і організаційно-економічним розвитком підприємства [1, 2]. Перш ніж приступати до формування вимог до бюджетного процесу підприємства, необхідно проаналізувати типові помилки при впровадженні бюджетування на підприємстві.

Загальними проблемами, що ускладнюють впровадження бюджетування для багатьох підприємств є [3]:

- погана нормативна база;
- бухгалтерський, податково-орієнтований підхід до витрат, їх аналізу, постатейного розділення, угруповання, планування;

- прив'язка періодів планування і внутрішньої управлінської звітності до податкових звітних періодів, що неприйнятно для багатьох підприємств, схильних до впливу сезонних чинників;
- завищені очікування ефекту від впровадження інформаційних технологій, корпоративних інформаційних систем;
- пасивність керівництва і персоналу підприємства при впровадженні змін і завищені очікування ефекту від залучення зовнішніх консультантів;
- відсутність систематичного підходу до управлінського обліку;
- боязнь соціальних конфліктів, небажання проводити оптимізацію організаційних структур;
- інерція керівництва і власників підприємств, небажання «вплутуватися» в тривалі і складні процеси організаційних і управлінських змін.

Окрім відзначеного виділяються наступні помилки постановки бюджетування на підприємстві:

1. Відсутність чітко сформульованих завдань, які ставляться безпосередньо перед розробниками програми бюджетування. Треба пояснити фахівцям, що вони повинні створити і для чого.
2. Відсутність систем навчання персоналу основам бюджетування.
3. Незбалансованість цілей підприємства.
4. Неучасть топ-менеджменту підприємства в постановці цілей і розробці основних методологічних аспектів.
5. Відсутність зв'язку між бюджетами і стратегією компанії.
6. Проблема реалістичності бюджетних показників.
7. Проблема «відповідальності», що носить подвійний характер. З одного боку, вона полягає в необхідності закріплення відповідальності за конкретним структурним підрозділом або посадовцем, оскільки відсутність адресності зводить нанівець усі інші зусилля. З іншого боку, на підприємстві спостерігається серйозний розрив між повноваженнями і відповідальністю, покладеними на відповідальних осіб.
8. Неузгодженість бюджетних показників більшою мірою викликана помилками в процедурі планування.

Таким чином, основні помилки, що здійснюються підприємством при бюджетуванні можна розділити на три групи: управлінські, методологічні і концептуальні, отже, перелік вимог до бюджетування на підприємстві повинен охоплювати кожну з трьох груп: що дозволить надалі уникнути помилки, що виникають на підприємствах, при впровадженні і використанні бюджетування.

Литература.

1. Буянов В.П. Рискология (управление риском): учеб. / В.П. Буянов, К.А. Кирсанов, Л.М. Михайлов - М.: Издательство «Экзамен», 2003. - 384 с.
2. Антикризисное управление: учеб. / Под ред. проф. Э. М. Короткова. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 620 с.
3. Суреева М.Н. Проблемы внедрения бюджетирования на промышленных предприятиях [электронный ресурс] / М.Н. Суреева, А.П. Павлов // Наукоеведение. – режим доступа: <http://naukovedenie.ru/?id=180>